

۱۴

برای دورکاری چه نکات ارگونومی را باید رعایت کنیم؟

دورکاری به شرط سلامت

۱۵

سوزوکی آلتو جدید با قوای محرکه هیبریدی معرفی شد

زندگی

یکشنبه ۱۴ آذر ۱۴۰۰ :: شماره ۹۰۶

۱۶

جان ایران باستان در دست سوئسی‌ها

۱۳ جام جم

یادداشت

رامین رحمتی
رئیس محیط زیست نورآباد

سریال ساخت و تخریب کوخه

حذف پرندگان شکاری از آسمان ایران که حالا با رونق گرفتن صید و زنده‌گیری این پرندگان بیشتر به واقعیت نزدیک شده می‌تواند پیامدهای زیست محیطی بسیاری به همراه داشته باشد و باید به این نکته توجه کنیم که نظام جاری در یک اکوسیستم نظام هوشمندانه‌ای است، به این معنا که این چرخه با حذف یک حلقه دچار اختلال خواهد شد. کارشناسان در پژوهش‌های انجام‌شده به این نتیجه رسیده‌اند که با اضافه کردن یک گونه جانوری به یک اکوسیستم در طول چند سال شاهد تغییرات شگفتی خواهیم بود. برای نمونه در یک پژوهش به دلیل افزایش گونه‌های گیاهخوار کارشناسان محیط زیست یک گرگ را به منطقه اضافه کردند. آنها در طول چند سال شاهد این بودند که توازن میان جمعیت حیوانات گیاهخوار پدید آمد و به همان نسبت پوشش گیاهی آن منطقه بازیابی شد، جالب اینکه آلودگی‌های صوتی این منطقه کاهش پیدا کرد و دمای هوای آن نیز طی پنج سال کاهش یافت. این پژوهش نشان می‌دهد حذف یک گونه حیوانی از چرخه زیستی می‌تواند چه پیامدهایی داشته باشد. در واقع حذف پرندگان شکاری از اکوسیستم می‌تواند به افزایش جهش عجیب جمعیت جوندگان، حشرات و انواع مارها بینجامد.

با توجه به این مسائل در دهه ۶۰ قوانینی در این باره وضع شد. ابتدا ممنوعیت صید پرندگان شکاری با صادر نشدن مجوز برای کوخه داران دنبال شد و مدت‌ها پس از آن هم جریمه‌های نقدی و برخورد های قضایی در این باره در نظر گرفته شد اما به باور اغلب کارشناسان این قوانین هیچ‌گاه نتوانست در این ماجرا بازدارندگی لازم را داشته باشد؛ چرا که بسیاری معتقدند تأثیر فرهنگ سازی بر این موضوع بیش از برخوردهای قهری احتمالی است اما باید گفت مساله‌ای که مؤثرتر از این دو روش است تلاش برای بهبود وضعیت معیشتی افراد است؛ چرا که وقتی سفره این مردمان خالی باشد قطعاً فرهنگ سازی تأثیری بر وسوسه کسب درآمدهای چندصدمیلیونی نخواهد داشت. در کنار این موضوع باید به ابزار این برخوردها هم توجه داشته باشیم. برای نمونه مدام اعلام می‌شود که جریمه یا برخوردهای قانونی در این حوزه پیش‌بینی شده اما باید بدانیم نسبت محیط‌بانان به افراد متخلف نسبتی بسیار نابرابر است. شاید باورتان نشود که بسیاری از کوخه‌ها یک روز پس از تخریب دوباره ساخته می‌شود و این نشان از آن دارد که اگر قرار بر پایش و رصد این تخلفات باشد نیاز به نیروی بیشتری است.

محیط بانان برای بازگشت پرندگان شکاری صید شده به طبیعت تلاش می‌کنند اما همه این پرندگان، خوش شانس نیستند | عکس: باشگاه خبرنگاران

پرندگان شکاری در زمین و آسمان کشورمان آسان صید می‌شوند

میثم اسماعیلی

جامعه

آسمان ایران چند سال است برای پرندگان ناامن شده و هریار که حرف از شکار و صیدی روی پرندگان به میان می‌آید به یاد کشتار گسترده سالانه بیش از ۷/۵ میلیون پرندۀ مهاجر در فریدونکنار می‌افتیم اما این قصه محدود به مهاجران آسمان شمال ایران نیست و پرندگان شکاری هم در فصل مخصوص خود به دام صیادانی می‌افتند تا در برابر پرداخت مبالغی قابل توجه به شیوخ عرب هیه شوند. بنا به منطقه‌های مختلف، فصل زنده‌گیری پرندگان شکاری متفاوت است و فصلی که به نام «بازگیری» معروف شده در آسمان دشت‌های سیستان و بلوچستان و جنوب غربی ایران، آبان و آذر فصل بازگیری محسوب می‌شود و این زمان در مناطق لرستان از شهریور کلید می‌خورد. رویه اما در همه این ماه‌ها یکسان است؛ سودجویانی با بهره‌گیری از روش‌های مختلف و گاه عجیب به زنده‌گیری پرندگان شکاری اقدام می‌کنند و با روش‌هایی عجیب‌تر آنها را به دست دلالتان می‌رسانند تا آنها هم در قبال قیمتی چندبرابری پرندگان را به شیوخ عرب کشورهای حاشیه خلیج فارس بپرسانند. قوانین هر چند وجود داشته اما کمتر در مورد متخلفان اعمال شده و به همین دلیل بازدارندگی لازم در این باره شکل نگرفته است. در مقابل نسبت تعداد محیط بانان به سودجویان نسبتی نابرابر است و اگر هم خبری از کشف محموله‌ای از این پرندگان رسانه‌ای می‌شود می‌دانیم که درصد اندکی از اتفاقی را شامل می‌شود که در حال وقوع است. افزایش میزان فقر و البته طمع ناتمام سودجویان هم از دلایل دیگری است که باعث گسترش این اتفاق در چند سال گذشته بوده است. همه اینها را که کنار هم بگذاریم متوجه می‌شویم آسمان ایران هر روز از پرندگان شکاری خالی‌تر می‌شود؛ پرندگانی که به واسطه قاچاق بی‌رویه‌شان طی سال‌های گذشته در خطر جدی انقراض قرار گرفته‌اند و فاصله زیادی با حذف آنها از طبیعت ایران نداریم.

«پرندگانی که با رقم‌های بالا معامله می‌شوند عموماً اندازه مناسبی دارند، در مورد بخری عنوان می‌شود اگر طول شاه پر آن به ۱۱۴ اینچ برسد و وزنش تا یک کیلوگرم باشد و البته زیبایی مناسبی هم داشته باشد در بازار، خریداران بیشتر و بهتری دارد.» اما سرنوشت پرندۀ های قاچاق شده چه می‌شود؟ اینکه شیوخ قطری تا چند میلیارد تومان حاضرند برای پرندۀ های شکاری بدهند چه استفاده‌ای از آن دارند؟ احسان موسوی می‌گوید: ۹۹ درصد این پرندگان در کشورهای مقصد برای شکار هویره آموزش داده می‌شوند و دوباره بازمی‌گردند تا هویره‌های دشت‌های ایران را شکار کنند؛ البته کاربری‌های دیگری هم برای این افراد وجود دارد؛ چند مسابقه زیبایی هم در کشور قطر برای این پرندۀ ها ترتیب داده شده که در یکی از آخرین مسابقه‌ها پرندۀ برنده، صاحب چند میلیارد تومان جایزه شد. همچنین مسابقاتی برای سرعت شکار آنها هم برگزار می‌شود. نکته دیگر در گفته‌های فرمانده یگان حفاظت محیط زیست بوشهر ایجاد اختلال ژنتیکی در این پرندۀ است. او معتقد است بسیاری از این افراد پرندۀ های مختلف را در شرایط مصنوعی تکثیر می‌کنند و این کار آنقدر رایج شده که گونه‌های متولد شده در حال تبدیل به گونه‌های قالب شده‌اند.

از کوخه‌نشینی تا شناطه‌داری!

روش‌های متفاوتی برای زنده‌گیری پرندگان شکاری در ایران وجود دارد؛ روش‌هایی که پیشینه برخی از آنها حتی به دوران قدیم می‌رسد اما حالا رایج‌ترینشان به‌ویژه در استان‌های جنوبی روش «کوخه‌نشینی» است. به گواه برخی اسناد کوخه‌نشینی از دوره‌های گذشته وجود داشته اما در دهه‌های اخیر به دلیل کاهش پرندگان شکاری کمپاب و رو به انقراض رفتن آنها، گرچه با وضع قوانین و محدودیت‌های

فرش قرمزی هم زیر پای این افراد انداخته می‌شد. او می‌گوید: «تا چند سال پیش این افراد همراه با خدم و حشم سوار بر خودروهای گرانیقیمت‌شان همراه با بادیگارد های مخصوص در دشت‌های این استان جولان می‌دادند اما چند سال اخیر با حساس شدن این موضوع و غیرقانونی اعلام شدن آن از ترفند های دیگری برای ورود به ایران استفاده می‌کنند.» آن‌طور که از حرف‌های او می‌توان فهمید حالا شیوخ متمول حاشیه خلیج فارس، پرندۀ های رام شده را توسط لنج‌های مخصوص به ایران قاچاق می‌کنند و خودشان تحت عنوان تاجر یا گردشگر وارد ایران می‌شوند تا به تفریح همیشگی خود یعنی شکار هویره توسط پرندۀ های رام شده در ایران بپردازند.

مسابقات زیبایی پرندگان شکاری

هر چند اغلب کشورهای حاشیه خلیج فارس از جمله مهم‌ترین و اصلی‌ترین خریداران پرندۀ های شکاری ایران هستند اما در چند سال اخیر کشور قطر بازار هدف پرندۀ های شکار شده در ایران است. بندر عسلویه، دیر و کنگان نزدیک‌ترین فاصله را به قطر دارد و باعث شده حتی کوخه داران افغانستانی، پاکستانی و هندی هم از طریق سواحل ایران پرندگان شکاری را به بازار قطر بفرستند. این قاچاق‌ها البته با صرف هزینه‌های گزافی صورت می‌گیرد و آن‌طور که احسان موسوی می‌گوید این پرندۀ ها از ۲۰۰ میلیون تا یک میلیارد تومان به فروش می‌رسند؛ البته برخلاف تصور، زنده‌گیری پرندگان شکاری کار ساده‌ای نیست و پرندۀ های صید شده هم باید ویژگی‌هایی داشته باشند تا با این رقم‌ها معامله شوند. فرمانده یگان حفاظت محیط زیست بوشهر به جام جم می‌گوید:

فصل صید پرواز ایران
از میانه‌های شهریور هر سال تا روزهای پایانی پاییز را فصل بازگیری می‌خوانند. زمانی که بیشترین صید پرندۀ های شکاری در ایران اتفاق می‌افتد؛ البته براساس استان‌های مختلف این بازه گسترده‌تر می‌شود. در استان‌های شمالی همچون گلستان این اتفاق خیلی فصل نمی‌شناسد و در استان‌های مرکزی همچون اصفهان و البته لرستان این ماجرا از میانه‌های تابستان رواج پیدا می‌کند و در استان‌های جنوبی همچون سیستان، هرمزگان و خوزستان هم ابتدای مهر تا اواخر آذر یعنی در فصل پاییز این اتفاق بیشتر به چشم می‌خورد. برخی‌ها البته آغاز فصل بازندگی را مبنای آغاز صید شکارگران ایران می‌دانند و عده‌ای هم آن را منوط به زمان مهاجرت‌ها می‌دانند چرا که ایران در مسیر مهاجرت شمال به جنوب پرندگان شکاری قرار گرفته و پایش این مسیر برای شکارگران سودجو کار چندان سختی نیست.

فرش قرمز زیر پای شیوخ عرب

تعریف مختصر فصل بازگیری این است؛ سودجویان و شکارگرانی با روش‌های مختلفی دست به صید پرندۀ های شکاری مثل بالابان و بحری می‌زنند. آنها را با ترفند هایی همچون دوختن پلک‌های پرندگان به دلالتان می‌فروشند، دلالتان این پرندگان را به قیمت‌های گزاف‌تر به خریداران مشتاق نشسته در کشورهای حاشیه خلیج فارس می‌فروشند، آنها با روش‌هایی این پرندگان شکاری را آموزش می‌دهند و عجیب اینکه دوباره همراه با پرندگان رام شده شکاری به ایران بازمی‌گردند تا توسط این پرندۀ ها به شکار دیگر گونه‌های دشت‌های ایران همچون هویره بروند! چرخه تباہی که با دلارهای نفتی این افراد صورت می‌گیرد و به خالی شدن طبیعت ایران از گونه‌های جانوری می‌انجامد. این رویه تا سال‌ها بدون هیچ ممانعتی قانونی صورت می‌گرفت، آن‌طور که احسان موسوی، فرمانده یگان حفاظت محیط زیست بوشهر می‌گوید گاه در دهه‌های گذشته

info@jamejamOnline.ir
روابط عمومی: ۰۲۳۰۰۴۴۴۴

#ونک-مسافر

باقری از تهران:

کمبود اتوبوس و تاکسی در میدان ونک به‌ویژه در ساعات عصرگاهی، باعث تجمع مسافران می‌شود. ضمن این که ترافیک در این منطقه هم بسیار آزاردهنده است.

#سرعت-میرداماد

بشیری از تهران:

سرعت غیرمجاز خودروها در بلوار میرداماد اواخر شب و اوایل صبح باعث جرح و فوت عابران پیاده می‌شود.

#پارکینگ-میل‌سازی

محمدیان از تهران:

یکی از ساکنان شهرک ولی عصر واقع در منطقه ۱۸ هستم. متأسفانه برخی از ساکنان با اجاره دادن پارکینگ‌های مسکونی به صاحبان صنایع چوب و میل‌سازی باعث ایجاد ترافیک و مشکلات عدیده‌ای برای ساکنان این محله شده‌اند.

#سطل-زباله

شهروندی از تهرانسر:

در شهرک پاسداران تهرانسر کوچه‌ها نیاز به سطل زباله دارند و بیشتر سطل‌های زباله موجود منطقه نیز شکسته و نیاز به تعمیر دارند. چرا شهرداری نسبت به تعمیر و نگهداری آنها اقدامی نمی‌کند؟

#سگ-ولگرد

رهنما از تهران:

سگ‌های ولگرد در محله نثرآباد و سایر محله‌های شهری که علت آن وجود زمین‌های کشاورزی است باعث شده در مسیر رفت و آمدهای این منطقه بارها شاهد حمله سگ‌ها به مردم و به‌ویژه کودکان باشیم.

#سیگار-الکترونیک

یک شهروند:

وزارت بهداشت و سازمان غذا و دارو چرا نسبت به فروش سیگارهای الکترونیکی که بسیار رواج پیدا کرده بی‌تفاوت هستند؟

#مرغ-منجمد

عربی از تهران:

مرغ‌های منجمد نسبت به مرغ‌های گرم کیفیت پایین دارند در حالی که اکثر فروشگاه‌ها و میادین میوه‌و تره‌بار به فروش مرغ منجمد اقدام می‌کنند و مرغ گرم خیلی کم توزیع می‌شود.

#دوچرخه-اتوبان

قاسمی از تهران:

مسیر دوچرخه سواری خیابان رحیمی جنوبی تا نزدیکی بزرگراه بسیج نیمه‌کاره مانده و به علت نداشتن آسفالت کامل، دوچرخه سواری را برای شهروندان سخت کرده است.